

Citotoets Oefenboek (3)

Geschied voor de LVS-toetsen
van het Cito en andere toetsen

Groep 6

© 2020 Junior Einstein bv Enschede, the Netherlands

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp).

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

ISBN 978-94-93218-08-6

Inhoudsopgave

Inleiding 4

Taal | Lezen 6

Begrijpend lezen 6

Gatenteksten 10

Samenvatten 12

Opzoeken 19

Taal | Taalverzorging 22

Grammatica | Zinsontleding 22

Grammatica | Woordbenoemen 25

Spelling | Werkwoorden 28

Spelling | Niet-werkwoorden 30

Interpunctie 32

Taal | Schrijven 36

Rekenen | Getallen 40

Rekenen | Verhoudingen 48

Rekenen | Meten en meetkunde 54

Rekenen | Verbanden 62

Antwoorden 66

Inleiding

Met dit Citotoets Oefenboek voor groep 6 (deel 3 van een serie van drie) kunnen leerlingen op een goede en verantwoorde manier – zelfstandig – hun vaardigheden voor Taal en Rekenen verder ontwikkelen. Deze Oefenboeken zijn uitstekend geschikt voor de voorbereiding op de LVS-toetsen van het Cito en van andere toetsaanbieders.

In groep 6 worden de vaardigheden op het gebied van rekenen en taal verder ontwikkeld. Nieuwe strategieën en vaardigheden worden, boven op de basisvaardigheden, in een snel tempo aangeleerd. De LVS-toetsen worden door scholen afgenomen om de ontwikkeling van een leerling – per vaardigheid – op de voet te volgen. Naast de LVS-toetsen hebben scholen ook de mogelijkheid om een Entreetoets af te nemen in groep 6.

Samen maken de LVS-toetsen en de Entreetoets onderdeel uit van het leerlingvolgsysteem van het Cito. De behaalde resultaten geven een beeld van het niveau van

de leerling. Aan de hand van de behaalde resultaten kan gekeken worden op welk leergebied nog extra aandacht nodig is.

In groep 6 vinden twee afnamemomenten plaats. De eerste LVS-toets (M6) wordt rond januari afgenomen. De tweede LVS-toets (E6) wordt rond mei afgenomen. De Entreetoets wordt tussen april en juni of in september afgenomen.

Onderwerpen taal en rekenen

Alle onderwerpen die in zowel de LVS-toetsen als de Entreetoets zitten, komen in dit Oefenboek uitgebreid aan bod. De vraagstelling is afgestemd op die van het Cito. Zowel de LVS-toetsen als de Entreetoets bestaan uit de onderdelen Taal en Rekenen. Hieronder volgt een overzicht van de onderdelen met de domeinen en subdomeinen die getoetst worden.

Taal

Domein	Subdomein
Lezen	Begrijpend lezen Gatenteksten Samenvatten Opzoeken
Taalverzorging	Grammatica Zinsontleding Grammatica Woordbenoemen Spelling Werkwoorden Spelling Niet-werkwoorden Interpunctie
Schrijven	

Rekenen

Domein
Getallen
Verhoudingen
Meten en meetkunde
Verbanden

Wat wordt er getoetst?

De LVS-toetsen worden aangeboden als een papieren toets. Dit Oefenboek bevat zowel open vragen als meerkeuzevragen, waarbij altijd maar één antwoord goed is. De open vragen sluiten meer aan op de methodetoetsen en vragen meer van de capaciteit van de leerling. Ten opzichte van de vorige versies staat in deze nieuwste versie van de Cito LVS-toetsen de tekst groter en staan de opgaven in één kolom.

Taal

Bij Taal wordt getoetst wat de kennis en vaardigheden zijn voor Lezen, Taalverzorging en Schrijven.

Begrijpend lezen

Bij Begrijpend Lezen gaat het om het verwerken van informatie in een tekst. Daarbij kan de lezer relaties leggen tussen tekstdelen en tussen de tekst en de eigen kennis. Onder Begrijpend Lezen valt ook woordenschat. Er worden verschillende tekstsoorten aangeboden: informatief, betogend, instructief of fictief.

Gatenteksten

Bij Gatenteksten kan de lezer de informatie uit een tekst interpreteren. Hij legt verbanden met dat wat hij al weet, door weggelaten stukjes tekst in te vullen.

Samenvatten

Bij Samenvatten gaat het om het begrijpen en toepassen van de informatie in een tekst. De tekst kan worden omgezet in een verkorte tekst, schema of tabel.

Opzoeken

Bij het opzoeken van informatie gaat het om het opsporen van specifieke informatie in verschillende bronnen (krant, tv-gids, woordenboek of informatie op een website). De lezer zal soms heel grondig moeten lezen, maar soms ook vooral scannend.

Taalverzorging

Bij Taalverzorging wordt de passieve spellingvaardigheid van grammatica, spelling en interpunctie getoetst.

Grammatica | Zinsontleding en Woordbenoemen

Onder Grammatica verstaan we redekundig ontleden (analyse van zinnen in zinsdelen: het onderwerp, de persoonsvorm, het lijdend voorwerp ...) en taalkundig ontleden (het benoemen van woordsoorten: het werkwoord, het voltooid deelwoord ...).

Spelling | Werkwoorden en Niet-werkwoorden

Bij Spelling gaat het om de schrijfwijze van (werk)woorden. Binnen deze opgaven komen woorden aan bod uit de verschillende spellingcategorieën en de regels van de werkwoordspelling moeten worden toegepast.

Interpunctie

Interpunctie gaat over het juiste gebruik van leestekens (hoofdletters, punten, uitroeptekens ...).

Schrijven

Bij Schrijven staat het reviseren van teksten centraal. Zinnen zijn verkeerd geformuleerd en moeten worden aangepast, leestekens moeten op de juiste manier geplaatst worden en ontbrekende informatie moet worden toegevoegd.

Rekenen

Bij Rekenen worden de standaard domeinen getoetst: Getallen, Verhoudingen, Meten en meetkunde en Verbanden.

Getallen

Het onderdeel Getallen richt zich op getallen, getalrelaties en het uitvoeren van elementaire bewerkingen, zoals optellen, aftrekken, delen en combinaties hiervan met hele getallen, kommagetallen en breuken. Zowel in opgaven met als zonder context.

Verhoudingen

Bij Verhoudingen gaat het om het inzichtelijk werken met verhoudingen, breuken, procenten en kommagetallen in opgaven met en zonder context. Daarbij komen ook de onderlinge relaties aan bod.

Meten en meetkunde

Het onderdeel Meten en meetkunde richt zich vooral op het begrip van verschillende grootheden (lengte, oppervlakte, omtrek, gewicht, inhoud, tijd, snelheid en geld). Het aflezen van meetresultaten, het omzetten van maateenheden en de opbouw van de decimale structuur van het metriek stelsel komen aan bod.

Verbanden

Bij Verbanden gaat het voornamelijk om het omgaan met tabellen, diagrammen, grafieken, legenda's en assenstelsels en het aflezen van kaarten. De opgaven richten zich op het lezen en interpreteren van gegevens en het met elkaar in verband brengen van de gegevens uit verschillende informatiebronnen.

Meer oefenen ...

Dit boek is het derde deel van een set van drie. Alle drie de boeken samen vormen een gedegen voorbereiding op de LVS-toetsen. Wil je kind meer oefenen dan wat deze serie aanbiedt? Junior Einstein heeft ook een uitgebreide online oefen- en leeromgeving. Je vindt deze op onze website www.junioreinstein.nl.

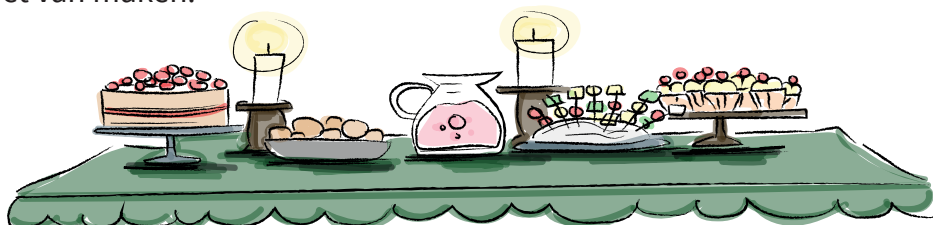
1 Kerstviering in de soep

2 Uitgelaten lopen de kinderen van groep 6 terug naar hun klaslokaal. Tussen
3 al die lange benen trippelen ook twee kleine kinderbeentjes mee. Lotje, het
4 driejarige dochtertje van juf Janneke, loopt ook mee. Ze mag vandaag mee naar
5 de kerstviering bij haar moeder op school, omdat de oppas zich vlak voor de tijd
6 ziek meldde. Lotje vindt het niet erg, ze kijkt haar ogen uit! En ook de kinderen van
7 groep 6 vinden het wel gezellig zo.

8 Met een hoop kabaal gaan de kinderen op hun plek zitten, nog druk napratend
9 over de kerstmusical. Lotje is intussen bij Daphne op schoot gekropen en kijkt
10 met open mond naar de kinderen om haar heen. Dan vraagt juf Janneke om stilte.
11 'Zullen we het even centraal nabespreken, jongens?' vraagt ze. 'Mam,' klinkt het
12 vanuit de klas, 'er zijn toch ook meisjes! Hoeven die niet mee te doen?' De groep
13 schiet in de lach. 'Natuurlijk schat, je hebt gelijk! Jongens én meisjes, zullen we
14 het samen nabespreken?' zegt juf Janneke met een knipoog. 'Aan jullie reactie te
15 zien, hoef ik volgens mij niet meer te vragen of jullie het leuk vonden, maar wie wil
16 er iets over zeggen?' Meteen schieten tien vingers de lucht in. 'Ik vond de kleuters
17 zo schattig, juf!' roept Iris door de klas. 'Ik vond het vooral leuk om zelf op het
18 podium te staan,' zegt Thomas. 'Dat kan ik me voorstellen,' zegt juf Janneke, 'je
19 had de lachers op je hand!' Verbaasd draait Lotje zich om naar Daphne. 'Lachers
20 op de hand ... dat past toch helemaal niet?' fluistert ze. Daphne legt glimlachend
21 uit wat juf Janneke daarmee bedoelde. Handig, al die lessen van de afgelopen
22 tijd over spreekwoorden en uitdrukkingen. Nu kan ze het zelf goed uitleggen aan
23 anderen!

24 'Maar Tim had de lachers ook wel op de hand,' zegt Thomas grinnikend. Tim loopt
25 rood aan en kijkt naar de grond. Juf Janneke ziet het. 'Nou, dat was geloof ik niet
26 helemaal de bedoeling,' zegt ze, 'maar ik vind dat je het superknap hebt opgelost!
27 Ondanks dat je struikelde over je kostuum en daardoor je pruik afviel, bleef je toch
28 in je rol!' Tim kijkt alweer een stukje vrolijker. Zo had hij het nog niet bekeken!
29 'Jullie hebben het allemaal goed gedaan! Ik ben zo trots als een ...' 'PAUW!' roept
30 de hele klas in koor. Lotje draait zich weer verbaasd om naar Daphne. Ze ziet het
31 al voor zich, haar moeder opeens als een pauw! Lachend legt Daphne uit wat er
32 bedoeld wordt.

33 'Goed,' zegt juf Janneke, 'dan is het nu tijd voor ons kerstdiner.' 'Hè hè, eindelijk!
34 Ik heb honger als een paard!' zegt Rick. 'Pff, jij hebt altijd honger,' reageert Nikki
35 kattig. 'Nou, dat komt goed uit, want het buffet is goed gevuld. Dat hebben jullie
36 samen mooi gedaan, hoor!' zegt juf Janneke. 'Ik stel voor dat we er een lopend
37 buffet van maken.'

Spelling | Niet-werkwoorden

Bij de opdrachten 1 tot en met 10 is de vraag steeds:
In welke zin is het dikgedrukte woord goed gespeld?

- 1
- ☐ De koning stond op één van de torens van zijn paleis en kon vanaf daar **presies** zien wie zijn stad bezochten.
 - ☐ De koning stond op één van de torens van zijn paleis en kon vanaf daar **precies** zien wie zijn stad bezochten.
 - ☐ De koning stond op één van de torens van zijn paleis en kon vanaf daar **prieicies** zien wie zijn stad bezochten.
 - ☐ De koning stond op één van de torens van zijn paleis en kon vanaf daar **prezies** zien wie zijn stad bezochten.
- 2
- ☐ Olivia ging samen met haar moeder naar het **terras** om daar wat te eten en te drinken.
 - ☐ Olivia ging samen met haar moeder naar het **teras** om daar wat te eten en te drinken.
 - ☐ Olivia ging samen met haar moeder naar het **turras** om daar wat te eten en te drinken.
 - ☐ Olivia ging samen met haar moeder naar het **teraas** om daar wat te eten en te drinken.
- 3
- ☐ In de lente kun je het best **s ochtend's** bloemen plukken.
 - ☐ In de lente kun je het best **sochtends** bloemen plukken.
 - ☐ In de lente kun je het best **sochtend's** bloemen plukken.
 - ☐ In de lente kun je het best **'s ochtends** bloemen plukken.
- 4
- ☐ Het meisje was haar **kettingkje** verloren bij de beek.
 - ☐ Het meisje was haar **kettingje** verloren bij de beek.
 - ☐ Het meisje was haar **kettinkje** verloren bij de beek.
 - ☐ Het meisje was haar **ketinkje** verloren bij de beek.
- 5
- ☐ De jongens gingen naar de **raacebaan**.
 - ☐ De jongens gingen naar de **rasebaan**.
 - ☐ De jongens gingen naar de **racebaan**.
 - ☐ De jongens gingen naar de **reesbaan**.

- 12** Daan koopt in een winkel een schaar, een potlodenbakje en een boek.

Daan geeft de winkelier de volgende twee briefjes en één munt:

Hoeveel euro krijgt Daan terug van de winkelier?

€ _____

- 13** Boer Henk heeft 1,6 kilo aan zaden. Hij heeft 3 kilo nodig.
Hoeveel gram moet er nog bij?

_____ gram

- 14** Bertil wil ongeveer 1 kilo tomaten kopen.
Welk gewicht ligt het dichtst bij 1 kilo?

1,185

A

0,800

B

1,010

C

0,995

D

gewicht _____

Taal | Lezen

Kerstviering in de soep

- december
- Kan goed uitleggen. = Daphne
Is een beetje onhandig. = Tim
Is best verlegen. = Tim
Is geduldig. = Daphne
Heeft vaak pech. = Tim
- ☒ neemt alles letterlijk
☒ nieuwsgierig
☒ niet bang of verlegen
☒ leergierig
- In deze zin verwijst **we** naar *juf Janneke en de klas*, **het** verwijst naar *de kerstmusical* en **ze** verwijst naar *juf Janneke*.
- gezamenlijk of klassikaal
- Dit wordt gezegd door *juf Janneke* en met 'schat' wordt *Lotje* bedoeld.
- Veel mensen moesten lachen om iets leuks dat Thomas deed.
- Hij schaamt zich en wordt verlegen.
- Lotje is in de war van alle 'rare' dingen die worden gezegd.
- Dat je meer eten op je bord schept dan dat je eigenlijk op kunt.
2. De soep wordt koud.
4. Tim struikelt over zijn veters en de pan soep schiet uit zijn handen.
1. Tim vergeet de warmhoudplaat aan te zetten.
5. Lotje staat te bibberen van de kou.
3. Tim haalt de pan soep op.

Het skelet

- het skelet
- onze kwetsbare organen
- op verschillende manieren
- Er zijn verschillende soorten gewrichten
- kleinste
- meer

Hoe groeien planten?

- Wat hebben planten echt nodig om goed te kunnen groeien?
- water, lucht en zonlicht
- antwoord - uitleg
- antwoord - vergelijking
- Fotosynthese
- water + koolstofdioxide
- 1: zonlicht
2: koolstofdioxide
3: zuurstof
4: water
- 1 is niet waar, 2 is waar.
- fotosynthese

Muziekinstrumenten

- A: Snaarinstrumenten
B: Blaasinstrumenten
C: Slaginstrumenten
- 1: Slaginstrumenten
2: Tokkelinstrumenten
3: Hout
4: Koper
- Nee, want er missen nog een paar voorbeelden van de verschillende soorten snaar-, blaas- en slaginstrumenten.
- 1: Cello
2: Piano
3: Saxofoon
4: Trommel
- in de tweede alinea (A)

- tokkelinstrumenten
- trompet
- plectrum

Opzoeken

- betekenis 6
- betekenis 3
- tussen 'geboekt' en 'gebouw'
- betekenis 4
- betekenis 6
- betekenis 1
- dieren + Burgers' Zoo
- B
- stoere - oester

Taal | Taalverzorging

Grammatica | Zinsontleding

- werden
- Daisy
- een mooie route
- heeft uitgelezen
- werken
- een liedje
- ze
- De laptop kan de hele ochtend gebruikt worden.
- ik
- bent
- een heel mooie ketting
- De broertjes Peters
- Leon is de beste directeur, want hij trakteert ons.
- hij

Grammatica | Woordbenoemen

- gewerkt
- via
- Dat geheim mag je echt niet doorvertellen!